བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 10 ཚེས་ 4 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 7 ཨང༌། 47 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

26th November 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 7 Issue 47 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་ཁྱེར་ཧ་ལི་ཕེག་སི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་གླེང་སྟེགས་ཞེས་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ལྷན་ཞུགས་གནང་བ།
༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་
བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཁེ་ན་ཌའི་ Canada གྲོང་ཁྱེར་
ཧ་ལི་ཕེག་སི་ Halifax ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བདེ་
འཇགས་གླེང་སྟེགས་ Halifax International
Security Forum ཞེས་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་
ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སྙན་གྲགས་ཆེ་
བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་གླེང་སྟེགས་ཐེངས་
དྲུག་པ་དེ་ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་
ཉིན་གསུམ་རིང་ཚོགས་པ་དང་། ཐེངས་འདིར་
ལྷན་ཚོགས་སྐབས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཇོན་མེ་ཀེན་ Senator
John McCain མཆོག་དང་། ཊིམ་ཀེན་མཆོག
Tim Kaine གཞན་ཡང་ཁེ་ན་ཌའི་ཕྱི་སྲིད་བློན་
ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཇོན་བྷེ་ཌི་ John Baird མཆོག་
དང་། ཨི་སི་རེལ་གྱི་སྲིད་བློན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་
ཨུ་ཌི་བྷཱ་རཀ་ Ehud Barak མཆོག ཊར་
ཀི་ཡི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཨབ་དུལ་ལ་
གུལ་ Abdulla Gul མཆོག ཉི་ཧོང་གི་བདེ་
སྲུང་བློན་ཆེན་གཞོན་པ་་སྐུ་ཞབས་ཧི་དེ་ཤི་ཊོ་
ཀུ་ཆི་ Hideshi Tokuchi མཆོག རྒྱ་གར་
བྷི་རྗེ་པི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་མགྲིན་ཚབ་པ་སྐུ་
ཞབས་ཨེམ་ཇེ་ཨཀ་བྷར་ M.J Akbar མཆོག་
སོགས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་

རྣམ་པ་དང་། བདེ་འཇགས་ཐོག་གི་མཁས་དབང་
སོགས་མི་སྣ་ཆེ་ཁག ༣༠༠ ལྷག་ལྷན་འཛོམས་

གནང་འདུག དེ་ཡང་ལྷན་ཚོགས་དབུ་འབྱེད་ཉིན་
མོར། གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ལ་འཆར་སྣང་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་ཧོང་ཀོང། ཞེས་པའི་བགྲོ་གླེང་
ནང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལྷན་ཞུགས་
གནང་སྟེ། དེང་སྐབས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་
ད་བར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ ༡༣༢ རང་ལུས་
མེར་སྲེག་བཏང་བའི་གནས་སྟངས་སྐོར། དེ་
བཞིན་སྐབས་དེར་བརྗོད་གཞི། གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་
ལ་འཆར་སྣང་གཉིས། ཞེས་པའི་ཐོག་གསུང་
བཤད་གནང་སྐབས་གསུང་དོན། ཉེ་ལམ་ཧོང་
ཀོང་ནང་ཞི་རྒོལ་རྔམ་སྟོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་
དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་མང་གཙོའི་མཚོ་

རླབས་གཡོ་བཞིན་པ་མཚོན་པ་དང་། ཧོང་ཀོང་
ནང་གི་ཞི་རྒོལ་རྔམ་སྟོན་གྱི་ལས་འགུལ་དེས་

རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཧོང་ཀོང་མི་དམངས་ལ་ཚོད་
ལྟ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་ཧོང་ཀོང་ནང་དུ་
གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ལ་འཆར་སྣང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་
༢༣ ཉིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱིས་བོད་ལ་བཙན་དབང་འོག་ཏུ་བཞག་
པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་བོད་
དོན་སྐོར་གྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་དོན།
བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲག་གནོན་གྱི་
སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་གཞིས་
བྱེས་བོད་མི་མི་རབས་གསུམ་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་
ཆོས་དང་སྐད་ཡིག རིག་གཞུང་སོགས་སྲུང་

སྐྱོབ་ཆེད་ཆོད་སེམས་ཧ་ཅང་བརྟན་པོ་ཡོད།
བོད་ནང་མཚོན་ན་ཁོང་ཚོ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་
དབང་བསྒྱུར་འོག་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་
ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་རྒྱལ་ཞེན་ནི་དེ་སྔ་ལས་
ལྷག་པ་ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ད་བར་
བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ ༡༣༢ རང་ལུས་མེར་སྲེག་
བཏང་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་འདུགགཞན་ཡང་བགྲོ་གླེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་
ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཁེ་གྱོང་ཇི་ཡོད་ཐོག་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། མང་གཙོ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནག་
ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ན་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་བརྟན་ལྷིང་ཡོང་ངེས་ཡིན། ཞེས་
གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་དགོང་མོའི་གསོལ་སྟོན་སྐབས་རྒྱ་གར་
ནང་དུ་མོ་དི་སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་སྐོར་བགྲོ་
གླེང་ “Modi Operandi: The New India”

སྐབས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག བོད་བཅས་ཀྱི་
གནད་དོན་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་འདུག ཧ་
ལི་ཕེག་སི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་གླེང་སྟེགས་
ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་འདི་བཞིན་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་
ཝ་ཤིང་ཊོན་ཌི་སིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཚོང་གི་
ཁེ་ཕན་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་
མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་ལ་དྭགས་ཁུལ་དུ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༨ སྔ་
དྲོ་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ལ་
དྭགས་སོ་ནམ་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་
འབྱོར་བྱུང་འདུག སྐབས་དེར་ནང་སྲིད་དྲུང་
འཕར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ཆེད་བཅར་

ཞུས་འདུག དེ་ཉིན་རྒྱལ་ས་སླེའི་གནམ་ཐང་
དུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་འབྲེལ་
ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ནས་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་
ཞུས་འདུག དེ་རྗེས་ལྕོག་ལམ་གསར་མི་མང་

ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་
དང་དྲུང་འཕར་རྣམ་གཉིས་ལ་ཕེབས་བསུའི་
གསོལ་སྟོན་ཞིག་བཤམས་འདུག དེ་རྗེས་ནང་
སྲིད་དྲུང་འཕར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་དང་
ས་གནས་འགོ་འཛིན་དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ལགས་

གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
ཟུང་དྲུང་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཀེ་པ་ཐག་ Shri. K.K
Pathak མཆོག་གི་ཕེབས་བསུར་སླེ་གནམ་
ཐང་དུ་བཅར་འདུག་ལ། སྐུ་ཞབས་པ་ཐག་
མཆོག་ལ་ཇ་སྟོན་ཞིག་བཤམས་ནས་སྐབས་

དེར་ལ་དྭགས་ནང་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར། ཤེས་ཡོན་
སོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་གོ་བསྡུར་ལྷུག་པོ་
གནང་འདུག དེ་ནས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་སྣེ་
ཁྲིད་དེ་མཛད་གཙོ་རྣམས་སོ་ནམ་གླིང་གཞིས་
ཆགས་ནང་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ས་
གནས་བོད་མི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་
བསུའི་ཕེབས་བསུ་ཞུས་འདུག ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་
ཚོད་ ༧།༣༠ ཙམ་ལ་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་
དང་སོ་ནམ་གླིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་
ཁུངས་གཉིས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱ་གར་གཞུང་
གི་མངའ་སྡེའི་བློན་ཆེན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
སྐུ་ཞབས་ཀི་རེན་རི་ཇི་ཇུ་Shri. Kiran Rijiju
མཆོག་ལ་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་ཕུལ།
སྐབས་དེར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དོན་གྲུབ་བཀྲ་
ཤིས་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་ལ་ལ་དྭགས་
སོ་ནམ་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་ཞུས།
དེ་རྗེས་སྐུ་ཞབས་ཀི་རེན་རི་ཇི་ཇུ་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་། སྐབས་དེར་
ཁོང་ནས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་ནི་བོད་
དོན་དང་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ཆེད་འབད་བརྩོན་ཧ་

ཅང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་དང་
ཡུན་རིང་ནས་གྲོགས་འདྲིས་ཡོད་མཁན་ཞིག་
ཡིན་སྐོར་དང་། འཕགས་བོད་གཉིས་ཡུན་རིང་
ནས་ཆོས་དང་སྐད་ཡིག རིག་གཞུང་སོགས་
ཡུན་རིང་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ ༡༤ ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ཐུགས་བརྗེའི་བཀྲིན་ལ་རྟེན་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་
སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ ༢༠༡༤ ཞེས་
པ་འདི་གཏན་འབེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་དང།
སྲིད་བྱུས་འདི་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་ཚོརམཐུན་རྐྱེན་རག་རྒྱུ་
ཡིན་སྐོར་གསུངས། མཛད་སྒོའི་མཐར་བོད་
ཁྱིམ་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གཞུང་འཁྲབ་
སྟོན་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ས་གནས་འཐུས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་ལགས་
ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོའི་ (B.Sc B.Ed) ཟུར་
བཅད་ཞབས་སྟེགས་དང་འབྲེལ་བའི་
སྔོན་འགྲོའི་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་ཡོན་ཉམས་ཞིབ་
དང་སྦྱོང་བརྡར་ལྷན་ཁང་ (NCERT) ནས་
ལོ་ལྟར་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སློབ་ཕྲུག་ཆེད་
དམིགས་བསལ་ (B.Sc B.Ed) ཟུར་བཅད་
ཞབས་སྟེགས་བཞི་གནང་མུས་དེ་ལྟར་ཡང་འདི་
ལོ་ ༢༠༡༥ སློབ་དུས་ནས་ (NCERT)གོ་
སྒྲིག་འོག་ Common Entrance Ex-
amination (CEE) ཞེས་པའི་ཚུད་རྒྱུགས་
ནང་འགྲན་ཞུགས་གནང་དགོས་པར་སོང།
ཞུགས་བློ་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་ནས་ངེས་
པར་དུ་གོང་གསལ་ཚུད་རྒྱུགས་ཆེད་དྲྭ་ཚིགས་
http://www.ncert.nic.in/index.
html ཡང་ན་ http://www.rieajmer.
raj.nic.in/ བརྒྱུད་ནས་དེབ་འགོད་གནང་
དགོས་པ་ལམ་སྟོན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་
སློབ་ཕྲུག་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱུགས་
ཆེན་མོའི་སྐབས་ཉུང་མཐར་བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ ངེས་
པར་ལེན་དགོས་པ་གསལ་བསྒྲགས་དགོས་རྒྱུ་
གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནས་ཚུད་རྒྱུགས་ཀྱི་བརྒྱ་
ཆ་རྩེ་བཏོག་གི་ཟུར་བཅད་ས་མིག་འདི་ཐོག་རྒྱབ་
གཉེར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་དོན་སློབ་ཕྲུག་དང་བཅས་
པ་ཚང་མས་ཐུགས་སྣང་དགོས་པའི་གསལ་
བསྒྲགས་སུ། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ལ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་སློབ་གྲྭ་སོགས་
ནང་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྔ་དྲོ་ཐོག་མར་སི་པི་
རིང་ཌེལ་སློབ་གྲྭ་ Springdales School
ཞེས་པ་དེར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ནས་དགེ་
ལས་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
རིན་ཐང་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་སྐོར་བཀའ་
སློབ་སྩལ་དོན། ངོས་རང་རྒྱུན་དུ་མི་སུ་དང་ཐུག་
སྐབས་ང་ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་མིའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་
མཁན་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད་བསམ་པ་
དྲན་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མར་མིའི་ཀླད་པ་
ཡོད་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་སྟབས། རྣམ་དཔྱོད་
ཀྱང་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། འོན་
ཀྱང་སྐབས་རེ་རྣམ་དཔྱོད་དེས་རྙོག་གྲ་བཟོ་བཞིན་
ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་རང་བཞིན་
འདི་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོགས་
བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཨ་རིའི་ཝི་སི་ཀོན་སིན་བོད་
རིགས་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ།
༄༅། །ཝི་སི་ཀོན་སིན་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་
ཚོགས་པས་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་དོན་ལྟར་ན།
དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་
སྲིད་སྐྱོང་མཁས་དབང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ རེས་གཟའ་
ཉི་མ་ཉིན་མེ་ཌི་སན་ཝི་སི་ཀོན་སིན་ས་གནས་
སུ་གཞུང་འབྲེལ་འཚམས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་
ཡིན་འདུག སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཝི་
སི་ཀོན་སིན་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་
ས་གནས་སུ་བཅའ་བཞུགས་བོད་རིགས་ཡོངས་
ལ་གསུང་བཤད་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
མི་སྣ་དང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་སོགས་དང་ལྷན་
མཇལ་འཕྲད་དང་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་མ་ཟད།
གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་འདྲ་མིན་གྱི་བཅར་
འདྲིར་དང་ལེན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 10 ཚེས་ 4ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 2 26

གྲྭ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལགས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་
དཀར་མཛེས་རྫོང་ནས་ཡིན་པའི་གྲྭ་བློ་བཟང་
དཔལ་ལྡན་ལགས་བཙོན་འཇུག་གི་དུས་ཡུན་

མ་རྫོགས་གོང་གློད་བཀྲོལ་བཏང་སྟེ་ཕ་ཡུལ་དུ་
འབྱོར་ཡོད་འདུགདེ་ཡང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གཅིག་
གི་ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན།
དཀར་མཛེས་རྫོང་གསེར་མཁར་ཤང་བེ་
རུ་ཡུལ་ཚོ་བེ་རུ་དགོན་གྱི་གྲྭ་བློ་བཟང་
དཔལ་ལྡན་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨
ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་དཀར་མཛེས་རྫོང་
ཐོག་ཏུ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཙན་གནོན་དམ་
བསྒྲགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ། ༸རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས།
བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་སོགས་ཀྱི་སྐད་
འབོད་བྱས་པར་བརྟེན། དཀར་མཛེས་
རྫོང་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་

ཏེ་ཟླ་བ་ ༦ ཙམ་གྱི་རིང་བཀག་ཉར་ཀྱིས་གཅར་
རྡུང་མནར་གཅོད་བཏང་ཡོད་འདུགཕྱིས་སུ་དཀར་མཛེས་མི་མང་
ཁྲིམས་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
སྤེལ་བའི་ཉེས་མིང་འོག་ལོ་དགུ་ཡི་བཙོན་
འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་ར་རྔ་ཁའི་བཙོན་
ཁང་དུ་བཅུག་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་བཙོན་ཁང་
དུ་ངལ་རྩོལ་ཧུར་ཐག་བྱས་པར་བརྟེན། ལོ་ངོ་ ༢
ཆག་ཡང་བཏང་སྟེ། ཟླ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་
གློད་བཀྲོལ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་
ནག་ཉེས་གཡོག་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དགོན་པ་
དང་ཁྱིམ་མི་གཉེན་འབྲེལ་སོགས་ཕ་ཡུལ་གྱི་
སེར་སྐྱ་མི་མང་ནས་ཁོང་ལ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་
ཡོད་འདུགདཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ནང་ས་ཡོམ་ཤུགས་ཆེ་བརྒྱབ་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢
ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༤ ཙམ་ལ་སི་ཁྲོན་
ཞིང་ཆེན་ Sichuan Province གྱི་ལྷོ་ནུབ་
ས་ཁུལ་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་

ས་ཁུལ་ནང་ས་ཡོམ་འགུལ་ཤུགས་དྲུག་དང་
གྲངས་ཆུང་གསུམ་(6.3) བྱས་པ་ཞིག་བརྒྱབ་
ཡོད། རང་བྱུང་གོད་ཆག་དེའི་འོག་བརྒྱུད་ལམ་
ཁག་ནས་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན། མི་ལྔ་

ནས་དྲུག་བར་ཚེ་སྲོག་ཤོར་འདུག་པ་དང་། མི་
གྲངས་ ༦༢༠༠ ཙམ་གྱི་ཁང་པར་གནོད་རྐྱེན་
ཕོག་ཡོད་ཁོངས་ནས་སྡོད་ཁྱིམ་གྲངས་ ༢༦༣༠
ཙམ་ལ་གནོད་འཚེ་ཚབས་ཆེ་བཏང་ཡོད་སྐོར་
ཁམས་སྐད་གསར་
འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་
ནས་བསྒྲགས་འདུགགཞན་ཡང་བརྒྱུད་
ལམ་དེའི་ནང་མི་
གྲངས་ ༥༤ ཙམ་

གོད་ཆག་འོག་རྨས་
སྐྱོན་ཕོག་ནས་སྨན་
ཁང་དུ་བསྐྱལ་ཡོད་འདུག་ལ། དེའི་ཁོངས་ནས་
ཁག་གཅིག་གི་གནས་སྟངས་ཛ་དྲག་ཡིན་ཚུལ་
བཀོད་འདུག སྤྱིར་ས་ཡོམ་དེ་ཕོག་ཡུལ་ལྟེ་བ་
epicenter ནི་འབའ་ལྷ་ཁང་གི་ས་གནས་དེར་

ཡིན་འདུག་པ་དང་ས་གནས་དེར་བོད་ཀྱི་གནའ་
རབས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་ཉག་
རྫོགས་ཆེན་སློབ་གྲྭ ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སློབ་
མ་གྲངས་ ༤༢ ལ་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་ཡོད་སྐོར་
ཤིང་ཧྭ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ནང་གནས་
ཚུལ་ཐོན་འདུག དེ་ཡང་ས་གནས་བརྒྱུད་ལམ་
ཁག་ནས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། ཐེངས་
འདིའི་ས་ཡོམ་ཕོག་ཡུལ་དར་རྩེ་མདོ་དང་། རྟའུ།
རོང་བྲག ལྕགས་ཟམ། ནག་ཆུ་སོགས་ཡིན་
འདུག རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིང་ཕིན་གྱིས་
ཕི་ཇི་ Fiji ནང་རྒྱལ་དོན་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་
འཁེལ་ཡང་སི་ཁྲོན་དམག་མིའི་ངལ་སེལ་རུ་
ཁག་རྣམས་ལ་བོད་ནང་གི་རང་བྱུང་གོད་ཆག་
ཕོག་མཁན་རྣམས་ལ་ལྟ་རྟོག་གང་ལེགས་བྱེད་
དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་བཏང་འདུགཨ་རིའི་རོགས་རམ་ཐེབས་རྩ་ཁང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཁེ་ན་ཌ་དང་རྒྱ་ནག་དབར་ཚོང་འབྲེལ་དེས་བོད་ནང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་རྒྱུའི་སྐོར་གསུངས་པ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་
བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་ཁྱེར་ཨོ་
ཊ་ཝའི་ Ottawa ནང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་
ལམ་གྲགས་ཅན་སྡི་སྒོ་ལོབ་ཨེན་མེལ། The
Globe and Mail ཞེས་པའི་གསར་འགོད་
པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་སྐབས་གསུང་
དོན། དེང་སྐབས་ཁེ་ན་ཌའི་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་
ནག་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བཞིན་
པའི་སྲིད་བྱུས་དེའི་འོག་བོད་ནང་དུ་མ་འཛུགས་
ལས་གཞི་རྒྱ་སྐྱེད་ཐོག་བོད་
མིའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་
གཤིས་དང་ཆོས་དད་གཞི་
རྩར་བཟུང་བའི་ཐུན་མིན་
རིག་གཞུང་དེར་བརྩི་མེད་
རྡོག་རོལ་བཏང་སྟེ་དོ་ཕོག་
ཤུགས་ཆེ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་
འདུག སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་སུ་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་རྒྱ་ནག་
དང་ཚོང་འབྲེལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱ་མིན་རྒྱལ་ཁབ་
སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ནང་ལ་
མཚོན་ན། ཁེ་ན་ཌས་གཙོས་རྒྱལ་ཁབ་སུ་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་རུང་རྒྱ་ནག་དང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་མ་རྩ་
འཛུགས་སྐབས་བོད་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་རིག་
གཞུང་སོགས་ལ་དོ་ཕོག་མི་གཏོང་བའི་སྲིད་
བྱུས་ཤིག་ལག་བསྟར་གནང་ཐུབ་རྒྱུར་ང་ཚོས་
འདོད་བབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
སྤྱིར་ང་ཚོས་ཁེ་ན་ཌ་དང་རྒྱ་ནག་
ཡུལ་གཉིས་ཀས་བོད་ནང་ཚོང་གི་འབྲེལ་ལམ་
བཟང་པོ་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་རྒྱུའི་འདོད་པ་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁེ་ན་ཌའི་ཚོང་དོན་
སྒྲིག་འཛུགས་འགའ་རེས་བོད་ནང་མ་འཛུགས་
ལས་གཞི་ལག་བསྟར་གནང་སྐབས་བོད་ཀྱི་
ཁོར་ཡུག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དོ་ཕོག་བཏང་མི་
ཡོང་ངམ་སྙམ་པའི་ང་ཚོར་སེམས་འཚབ་ཡོང་
གི་འདུག ཚོང་དོན་སྒྲིག་འཛུགས་སུ་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་རུང་བོད་ནང་མ་རྩ་འཛུགས་འདོད་ཡོད་ཚེ་
བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་བོད་མིའི་ཐུན་མིན་རིག་
གཞུང་དང་གོམས་སྲོལ་ལ་ངེས་པར་དུ་བརྩི་
འཇོག་གནང་དགོས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ས་གནས་
བོད་མི་རྣམས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་
ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་གནང་དགོས། དེར་བརྟེན་ཁེ་
ན་ཌའི་ཚོང་དོན་སྒྲིག་འཛུགས་སུས་རྒྱ་ནག་གི་
ཚོང་དོན་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ལྷན་མ་རྩ་འཛུགས་
རྒྱུའི་གན་རྒྱ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་བོད་
ནང་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་གནང་སྐབས་གཞི་
རྩའི་ཚོང་གི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཁེ་སང་ལ་
བསམ་བློ་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། བོད་
ནང་གི་གནས་སྟངས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་
གནང་དགོས་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཁག་གཅིག་རྒྱུན་སྐྱོང་
ཐོག་ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་
ངེས་པར་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། ལྷག་པར་
བོད་ནང་དུ་གཏེར་དངོས་སྔོག་འདོན་སྐབས་
བོད་ཀྱི་གནས་རི་དང་ཆུ་ཆེན་ཁག་ལ་གཏོར་
བཤིག་གཏོང་རྒྱུར་སེམས་འཁྲལ་ཧ་ཅང་ཆེན་

པོ་འདུག ཅེས་གསུངས་འདུག ཕྱོགས་མཚུངས་
སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་ནང་དུ་
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་
གནས་སྟངས་མུ་མཐུད་ཇེ་ཞེན་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་
བཞིན་པའི་ཐོག་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད་
སྐོར་གསུངས་འདུག སྤྱིར་ཁེ་ན་ཌའི་ཆོས་དད་
རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཨེན་
ཌིའོ་བྷེན་ནེ་ཊི་ Andrew Bennett མཆོག་
གིས་འདི་ལོའི་ལོ་འགོར་༸གོང་ས་མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག གསར་འགོད་པས་

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་སྐུ་ཞབས་ཨེན་ཌིའོ་བྷེན་ནེ་
ཊི་མཆོག་བོད་ནང་དུ་གནས་སྟངས་རྟོག་ཞིབ་
ཆེད་ཕེབས་རོགས། ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་འཆར་
ཡོད་མེད་ཀྱི་དྲི་བར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ད་
ལྟའི་ཆར་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་འགྱུར་བློན་
ཆེན་མཆོག་བོད་ནང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་
ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་སྐོར་གསུང་དོན།
ཁོང་བོད་ནང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་ཐུབ་ན་ཧ་
ཅང་ཡག་པོ་འདུག ཁོང་བོད་ནང་ཕེབས་པ་ཙམ་
མ་ཟད། བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ཐོག་སྙན་
ཐོ་ཞིག་འདོན་ཐུབ་ན་དགེ་ཚན་ཡོང་ངེས་རེད།
ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་འདུགདེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཕྱི་ཚེས་
༢༥ ཉིན་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་ཁྱེར་ཨོ་ཊ་ཝའི་ནང་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་གཅིག་དང་ས་
གནས་བོད་རིགས་བཅས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་བོད་རིགས་ཡོངས་
ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་
ཐོབ་ཆེད་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པའི་
སྐོར་གོ་རྟོགས་རྒྱ་སྐྱེད་སྤེལ་འདུག སྤྱིར་ཟླ་བ་
འདིའི་ཟླ་འགོར་ཁེ་ན་ཌའི་སྲིད་བློན་སྐུ་ཞབས་
སི་ཊི་ཕེན་ཧར་པར་ Prime Minister Ste-
phen Harper མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་
ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་འདུག སྐབས་དེར་ཡུལ་
གཉིས་དབར་ཚོང་གི་མ་འཛུགས་ལས་གཞི་
རྣམས་ལ་མོས་མཐུན་གྱི་གན་རྒྱ་བཞག་ཡོད་པ་
མ་ཟད། ལས་གཞི་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་སྐབས་
སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་པའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཆ་རྐྱེན་ཁག་
ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་གན་རྒྱར་མིང་རྟགས་བཀོད་
ཟིན་འདུག སྤྱིར་ད་ལྟའི་ཁེ་ན་ཌའི་རྙིང་ཞེན་
ཚོགས་པའི་སྲིད་གཞུང་ The Conservative
government གིས་པེ་ཅིང་སྲིད་གཞུང་དང་
ཚོང་གི་འབྲེལ་ལམ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་
སྲིད་བྱུས་འཛིན་བཞིན་ཡོད་འདུག

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་
མཆོག་གིས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་
ཤིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། དཔལ་ལྡན་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པའི་

ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཨ་རིའི་རོགས་རམ་ཐེབས་རྩ་ཁང་
(USAID) ཞེས་པ་དང་། ཨ་རིའི་མི་སེར་ཉེན་
སྲུང་དང་། མང་གཙོ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
བཅས་ཀྱི་དྲུང་གཞོན་ལས་རོགས་དང་། བོད་
དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་འཐུད་པ་ལྕམ་སྐུ་ས་
རཱ་སི་ཝལ་ (Sarah Sewall) མཆོག་ལ་བོད་
མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་
གཞིའི་ཆེད་རོགས་དངུལ་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༣་
༢ གནང་བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་
རྒྱུ་མ་ཟད། དེ་སྔ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་ནང་གི་ཨ་

རིའི་ཐེབས་རྩ་ཁང་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་མིའི་མནར་
གཅོད་མྱོང་མཁན་རྣམས་ལ་ལྟ་རྟོག་ཆེད་ཚན་
པ་ཟུར་འཛུགས་ཡོད་པ། Tibetan Torture
Survivors Program དེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་
༡༠ ཚེས་ ༡ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་

༣༠ བར་གྱི་ལས་གཞིའི་ཆེད་རོགས་དངུལ་ཨ་
སྒོར་ ༨༩༦,༢༨༣.༡༦ མཐུན་འགྱུར་གནང་མྱོང་
ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ལ་རོགས་རམ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པ་ནི་
གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་བརྗེའི་བཀྲིན་ཉག་གཅིག་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ང་ཚོས་
མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་
རྒྱུ་དང། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
དབུས་པའི་བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་འབད་བརྩོན་

བསྟུད་མར་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
བོད་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་
ལས་གཞི། ཞེས་པ་འདི་བརྒྱུད་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཛ་དྲག་
ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཁག་དང་། ལྷག་པར་བོད་
མིའི་སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞི་དང། འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་མིའི་ནུས་ཤུགས་རྒྱ་སྐྱེད། འཕྲོད་
བསྟེན་གོ་རྟོགས་ལེགས་སྤེལ། ཊི་བྷི་སྔོན་འགོག་
དང་གཅོས་ཐབས། དེ་བཞིན་མ་དང་བྱིས་པའི་
འཕྲོད་བསྟེན་ལས་གཞི་སོགས་ལ་མཐུན་འགྱུར་
རོགས་རམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ཨ་རི་བོད་དོན་
དམིགས་བསལ་འབྲེལ་འཐུད་ལས་ཁང་དང་།
རྒྱ་གར་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཨ་རིའི་རོགས་
རམ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་
ཇོན་བྷི་ཌི་མཆོག་ John Beed བཅས་དང།
དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཨ་
རིའི་རོགས་རམ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་
འགན་འཛིན་ལྕམ་སྐུ་ནན་སི་གྷོ་ཌོ་ཕ་རེ་ Nancy
Godfrey མཆོག་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཞུས་པ་
དང་སྦྲགས། རོགས་དངུལ་འདིས་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་འཕྲད་བཞིན་
པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་གདོང་ལེན་ཐུབ་རྒྱུར་ཕན་
ཐོགས་ཧ་ཅང་ཡོང་ངེས་རེད། ཅེས་འཕྲོད་བསྟེན་
བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གསུངས།

ཇེ་སོན་ཀེ་ནི་མཆོག་དང་ལྷན།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 10 ཚེས་ 4ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 26 3

ལས་བྱེད་གཉིས་ལ་ཐའེ་ཝན་སྐད་ཡིག་སློབ་ཡོན་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅།། ཐའེ་ལྦན་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་ནས་
གནས་འཕྲིན་གནང་འབྱོར་ནང་གསལ། ཐའེ་
ལྦན་ཀྲུང་ཧྰ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནང་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་གཉིས་ལ་
ལོ་གཉིས་རིང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཚན་སློབ་
གཉེར་དང་རྒྱ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་སློབ་ཡོན་ཆ་
ཚང་གནང་རྒྱུ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཐོག བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་དེབ་སེར་པོ་ད་
ལྟའི་ཆར་ཐའི་ལྦན་ནང་སྤྱི་ཡོངས་ལྟར་དུས་
རིང་གཏན་སྡོད་ཡིག་ཆ་ཐོབ་ཐབས་མེད་པས།
ཐོག་མར་ཟླ་དྲུག་གི་དུས་ཐུང་ཐོངས་མཆན་
ཞུས་ཏེ། ཟླ་དྲུག་རྗེས་ཐའི་ལྦན་ནས་ཐེངས་རེ་
ཕྱིར་ཐོན་དགོས་སྟབས་ལོ་རེར་ཐེངས་གཉིས་
ཀྱི་གནམ་གྲུའི་གླ་ཆ་སློབ་གྲྭ་ནས་མཐུན་རྐྱེན་
གནང་རྒྱུ་རེད་འདུག་པ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་བཀའ་
ཤག་ནས་འདི་གར་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སློབ་

སྦྱོང་གུང་སེང་ཐོག་གསལ་བསྒྲགས་ཞུ་དགོས་
ཕེབས་སོང་ན། སྲི་ཞུ་ལས་བྱེད་ནང་ནས་འགྲོ་
བློ་ཡོད་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
སུ་འཚང་སྙན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་
༡༥ འགྱངས་མེད་འབུལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་དགོས་
རྒྱུ་དང་། འོས་ཆོས་ཆ་རྐྱེན་ཇི་དགོས་གཤམ་
གསལ།

༡། སྲི་ཞུ་བ་རང་ཉིད་ལས་བྱེད་བླང་དོར་དང་
ཐོབ་ཐང་གི་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་ཚན་ཉེར་གཉིས་
པའི་ནང་གསེས་ ང༽ པ་ལྟར་ཞབས་ལོ་ ༥
ཧྲིལ་ལོ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་གཞུང་
ཞབས་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་ནས་ངོས་སྦྱོར་ངོ་
མ་འབུལ་དགོས།

༢། དོན་ཚན་ཉེར་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་ ཁ༽
ག༽ ཅ༽ ཆ༽ བཅས་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུར་
མོས་མཐུན་ཡོད་དགོས།

༣། ད་ཡོད་ལས་དོན་ཆ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
ཁུངས་སོ་སོ་ནས་དགག་ཆ་མེད་པའི་ངོས་སྦྱོར་
ངོ་མ་འབུལ་དགོས།
༤། ཤེས་ཚད་ཐད་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།
༥། འདེམས་ཐོན་བྱུང་བའི་ལས་བྱེད་དང་ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་གཉིས་དབར་གན་རྒྱ་འཇོག་
དགོས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སུ། ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༢༠ ལ།།
Secretary
Department of Education CTA
Distt. Kangra
Dharamsala-176215
Himachal Pradesh
Ph:01892-226695, 222721,222572
Fax:01892-223481

Email:scholarship@tibet.net
Website:www.tcewf.org or www.
sherig.org/tb

བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པ་བའི་ཚོགས་པས་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་ཀྱི་
ལས་འགུལ་སྤེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
༢༤ ཉིན་གྱི་དགོང་མོར། བོད་མིའི་ཁྲིམས་
ལུགས་རིག་པ་བའི་ཚོགས་པའི་གོ་སྒྲིག་འོགརྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་མཐོ་སློབ་སྙན་གྲགས་
ཆེ་ཤོས་ National Law School Of In-
dia University ཀྱི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་མཁས་

དབང་འབུམ་རམས་པ་ལྕམ་ཨེ་ལི་ཛེ་བྷེ་ཏི་
ལགས་ V.S Elizabeth གདན་ཞུས་ཀྱིས།
བྷེང་ལོར་བོད་ཁྱིམ་སྡོད་ཁང་དུ་ཁུལ་དེའི་བོད་
རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་གསུང་བཤད་ཀྱི་ལས་
འགུལ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་
ལྕམ་ཨེ་ལི་ཟ་བྷེཌ་ལགས་ནས་ཚོགས་བཅར་
བར་ཡུལ་མིའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་ཐོན་ཏུ་འཇུག་
དགོས་མིན་དང་། བོད་པ་ཚོར་རྒྱ་གར་ཡུལ་
ཁྲིམས་ནང་ཐོབ་ཐང་དང་འགན་དབང་ཇི་ཡོད།
ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཚོས་ཇི་ལྟར་རང་
ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོར་འདེགས་ཐོག་མི་རིགས་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཕྱོགས་
སྐོར་ལམ་སྟོན་གནང་བ་མ་ཟད། ཁྲིམས་ཀྱིས་
སྐྱོང་བའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཁྲིམས་
ལུགས་རིག་པ་བའི་ཚོགས་པའི་གལ་འགངས་
རང་བཞིན་དང། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་པ་
ཚོར་གནང་བའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཁྲིམས་མཐུན་
གྱི་ལོངས་སུ་སྤྱད་ནས་མ་འོངས་པར་སོ་སོའི་
མི་རིགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཇི་ལྟར་ཞུ་ཐུབ་
མིན་མི་རིགས་ཤིག་གི་འཐབ་རྩོད་ལ་ཤེས་
ཡོན་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་
བོད་པའི་ན་གཞོན་ཚོས་ངེས་པར་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་
ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ཏེ་མུ་མཐུད་མི་རིགས་
ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་དགོས་པ་
སོགས་གསུངས་ཡོད། འདི་ནི་བོད་མིའི་ཁྲིམས་
ལུགས་རིག་པ་བའི་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་རྒྱ་
གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བྷེང་ལོར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྲིམས་
ལུགས་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ལས་འགུལ་

ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གསུང་བཤད་
མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ལྷོ་སྤྱི་སྐུ་ངོ་སྐར་མ་སེང་གེ་
ལགས་དང་། བོད་ཁྱིམ་སྡོད་ཁང་འགན་འཛིན་
རྒན་དོན་གྲུབ་ལགས་གཉིས་ཆེད་ཕེབས་གནང་
ཡོད། བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པ་བའི་

ཚོགས་པ་ནི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་གོ་
སྒྲིག་འོག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་ཟླ་ ༦ ཚེས་
༢༨ ནས་ ༣༠ བར་བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་
རིག་པ་བའི་ཚོགས་ཆེན་སྐོང་ཚོགས་གནང་
སྟེ། ཚོགས་འདུ་དེའི་ཐོག་མང་མོས་ཀྱི་གྲོས་
མཐུན་གཞིར་བཟུང་བཙུགས་པའི་ཚོགས་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་དང།ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་
༢༣ ཉིན་དངོས་སུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་
སྡེ་ཀ་ན་ཊ་ཀའི་དེབ་སྐྱེལ་ཁྲིམས་ལུགས་འོག་
ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་ཚོགས་
པ་ཞིག་ཡིན། བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་
པ་བའི་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་
པ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་གསུངས་གསལ་
ལ། ཐེངས་འདིའི་མཁས་དབང་གདན་ཞུས་ཀྱི་
ལས་འགུལ་ནི་གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་
མ་ཚོར་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་རྨོངས་ཆ་སེལ་རྒྱུ་
དང་།བོད་མིའི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་བྷེང་
ལོར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐོ་སློབ་གང་མང་ནང་ཡོད་
པ་དང།ཁོང་ཚོ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཚོ་
བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁྲིམས་
དང་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་དང་འགན་དབང་སོགས་
ཤེས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་དུ་མཐོང་
ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལུགས་དང་།མ་
འོངས་པར་ཡང་བོད་མི་གནས་སྡོད་ས་གནས་
ཁག་ཏུ་ཁྲིམས་ལུགས་མཁས་དབང་གདན་ཞུས་
དང། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གང་མང་
སྤེལ་ཐབས་བྱེད་རྩིས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཧིན་དུ་ཆོས་ལུགས་ལྷན་ཚོགས་སུ་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡
ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཧིན་དུའི་ཆོས་ལུགས་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཆིབས་

སྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་བཀའ་སློབ་སྩལ་འདུག དེ་
ཡང་ཐོག་མར་༸གོང་ས་མཆོག་དང་པར་སི་
Parsee མཆོད་དཔོན་སྐུ་ཞབས་ཧོ་མི་བྷི་ཌལ་
ལ་མཆོག་ Dr Homi B Dhalla མཇལ་འཕྲད་
མཛད་དེ་བཀའ་མོལ་ལྷུག་པོ་མཛད། དེ་ཡང་
དབུ་ཁྲིད་རྣམ་གཉིས་དེ་སྔ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༦ ལོར་
ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོབ་ཇོན་པོལ་གཉིས་པ་Pope
John Paul II མཆོག་གིས་གོ་སྒྲིག་གནང་
བའི་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལྷན་ཚོགས་སུ་
གྲོང་ཁྱེར་ཨ་སི་སིར་ (Assisi) ཞལ་འཛོམས་
བྱུང་རྗེས་ཐེངས་འགའ་མཇལ་འཕྲད་མཛད་
མྱོང་ཡོད་འདུག མཇལ་མོལ་གྲུབ་བསྟུན་
༸གོང་ས་མཆོག་ཨ་ཤོ་ཀ་གསོལ་མགྲོན་ཁང་
དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ནས་༸ཞབས་སོར་

འཁོད་མཚམས་ལྷན་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་
ཆུང་གིས་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་སྣེ་ལེན་ཕེབས་
བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། དེ་ནས་ཞུགས་གྲལ་དུ་
༸ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་༸གོང་ས་མཆོག་དང་

ཨར་ཨེ་སི་ཨེ་སི་འགོ་འཛིན་སྐུ་ཞབས་མོ་ཧན་
བྷ་ག་ཝ་ཏི་ Mohanrao Bhagwat ལགས།
དེ་བཞིན་ཨ་ཤོཀ་སིང་གལ་ Ashok Sing-
hal བཅས་ནས་སྣང་གསལ་ཞལ་ཕྱེ་མཛད། དེ་
རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཞུ་
སླད་ཕྱག་རྟགས་དང་རྒྱ་གར་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རས་
གོས་འབུལ་ལམ་ཞུས། དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། སྤུན་ཟླ་ཕོ་མོ་རྣམ་
པ། ངོས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོ་དང་གཅིག་
མཚུངས་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
འདིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཧིན་དུའི་ཆོས་ལུགས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་སྐབས་
མཉམ་ཞུགས་ཐུབ་པར་ཧ་ཅང་ཆེ་མཐོང་ཐོབ་

པ་ཞིག་བྱུང་། འཛམ་གླིང་ནང་མི་འབོར་ཐེར་
འབུམ་བདུན་ཡོད་པ་ཚང་མ་ལུས་སེམས་དང་
མྱོང་ཚོར་གང་གི་ཆ་ནས་མིའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་
མཁན་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ། སྤྲང་པོ།
གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སུ་ཡིན་རུང་ཚང་
མ་འགྲོ་བ་མི་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་རེད། མཐར་
ང་ཚོ་ཚང་མ་འཆི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་
རེད། གནས་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་
དེ་ང་ཚོས་བརྗེད་ནས་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་དབར་
མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཕལ་པའི་རིགས་ལ་ཞེན་
ཆགས་བྱས་ནས་ང་ཚོ་དང་ཁོང་ཚོ། ཞེས་ཕན་
ཚུན་དབྱེ་བ་འབྱེད་བཞིན་ཡོད། དེང་སྐབས་
ང་ཚོར་དམག་འཁྲུག་དང་འཁྲུག་རྩོད་སོགས་
དཀའ་ངལ་མང་དག་གཅིག་འཕྲད་བཞིན་པ་
རྣམས་ནི་མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཤ་སྟག་
ཆགས་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་
སུ་ང་ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་བསམས་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ནས་དཀའ་
ངལ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་ཚང་
མས་མི་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་བསྐྱལ་འདོད་
པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞན་གྱིས་
ང་ཚོར་བྱམས་སྐྱོང་བྱས་ན་དེར་རིན་ཐང་བརྩི་
བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་གཞན་ལའང་བྱམས་བརྩེ་
དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ། དེ་
རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཞན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་
བཤད་གནང་བསྟུན་མཛད་སྒོ་གྲོལ།

གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་རིགས་ལམ་བསླབ་གཞི་གཏན་འབེབས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༨
ནས་ ༢༠ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་
གོ་སྒྲིག་འོག ས་རཱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
ཁང་དུ་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་རིགས་ལམ་བསླབ་
གཞིའི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཐ་མའི་
གཏན་འབེབས་ཚོགས་འདུ་སྐོང་ཚོགས་གནང་
འདུག འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་། སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

གིས། བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཆོས་དང་རིགས་ལམ་
སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་འདི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཙམ་མིན་
པར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུའང་ནང་
ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་པའི་དགོངས་གཞི་
དང། བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ལྟར་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་།
གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་བསླབ་གཞིའི་རྩ་འཛིན་གྱི་
དགོངས་དོན་ལྟར་རིགས་ལམ་དང་ནང་ཆོས་
ཀྱི་སློབ་ཚན་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས། གོང་ཚེས་

ཉིན་རིགས་ལམ་སློབ་དེབ་བཅོས་སྒྲིག་པ་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་རོང་
པོ་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་ལགས་དང་ཤེས་ཡོན་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་
འགྲུབ་ལགས། བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་མི་ཧར་པ་
པུར་གཏན་སློབ་ཀྱི་ཆོས་དགེ་དགེ་བཤེས་བློ་
ལྡན་ལགས། རྡོར་གླིང་གཏན་སློབ་ཀྱི་ཆོས་དགེ་
དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་ལགས། གོ་པལ་པུར་བོད་
ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་ཆོས་དགེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་

མཁས་གྲུབ་ལགས། ཅོན་ཏ་ར་སམ་བྷོ་ཊ་སློབ་
གྲྭའི་ཆོས་དགེ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བརྩོན་
འགྲུས་ལགས། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་དང་། བོད་
ཡིག་སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་
ཐོག་སློབ་དེབ་བཅོས་སྒྲིག་པས་བསྒྲིགས་ཟིན་
པས་སློབ་ཚན་ཐོག་སྣོན་འཕྲི་སྤོར་གཅོག་དང་།
གོ་བསྡུར་སྦྱང་བཤད་ཀྱི་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་
གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང། འཆར་ལོའི་ནང་དཔར་
སྐྲུན་ཟིན་པ་བྱས་ཏེ། གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་

ཏུ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེ་བཞིན་
འཆར་ལོའི་ནང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཆོས་
ཀྱི་བསླབ་གཞི་རྩོམ་སྒྲིག་ཟིན་པ་བྱས་ཏེ་གཏན་
འབེབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།
༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང།
དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།
གསལ་བསྒྲགས་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་གསལ་
དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།
www.bod.asia

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 10 ཚེས་ 4ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 4 26

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

ཨིན་བོད་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས།
face value

ངོ་གནས། ངོ་ཐང༌།

དངུལ་འཛིན་དང༌། ཤོག་དངུལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ཁ་གསལ་འཁོད་པའི་རིན་
ཐང་ངམ། ཡང་ན་དུས་བཀག་སྐྱེད་བཅོལ་ལག་ཁྱེར་དང༌། ཚེ་སྲོག་ཉེན་
སྲུང་ལག་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་འཁོད་པའི་མ་སྐྱེད་བསྡོམས་འབོར།
federation

མནའ་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ།

གཞུང་ངམ་ཚོགས་སྡེ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཁབ་བམ། མངའ་
སྡེའམ། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དུ་མ་མཉམ་འདུས་བྱས་པའི་གོང་བུ་ཞིག
fellowship

༡། མཆེད་གྲོགས།
༢། གཙུག་ལག་སློབ་ཡོན།

དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་མཉམ་རུབ་ངང་བྱེད་མཁན་
གྱི་ཚོགས་སྡེ་ཞིག སློབ་ཚན་གང་ཞིག་གི་ཐད་ཆེས་མཐོའི་སློབ་སྦྱོང་དང་
ཉམས་ཞིབ་འཐུས་ཚང་ཡོང་བར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ནས་གནང་
རྒྱུའི་སློབ་ཡོན།
feudalism

ཞིང་བྲན་རིང་ལུགས།

ས་བདག་གམ། ཞིང་བདག་གྲལ་རིམ་པས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་
གྱི་ཞིང་པ་ཚོར་ཞིང་ཁའི་ཐོན་སྐྱེད་དང༌། དམག་འཐབ་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་
ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ། ས་ཞིང་བོགས་མར་གཏོང་བའི་དཔལ་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཤིག
filament

སྡོང་སྐུད།

ཤེལ་ཏོག་ཅིག་གི་ནང་འོད་སྤེལ་མཁན་གྱི་གློག་སྐུད་ཕྲ་མོ་ཞིག་གམ། ཡང་
ན་སྟོང་སང་ཤེལ་སྦུབས་ཤིག་གི་ནང་གློག་བརྒྱུད་གཏོང་གིས་གློག་རྡུལ་
སྤྲོ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་གློག་སྐུད་ཕྲ་མོ་ཞིག
financial year

རྩིས་ལོ། དངུལ་རྩིས་ལོ་དུས།

གཞུང་དང་ཚོང་ལས་སོགས་ཀྱི་རྩིས་ལོ་ཧྲིལ་པོ་སྟེ། དངུལ་འབབ་སྟངས་
འཛིན་བྱེད་ཡུན་གྱི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་གོ།
fine arts

རོལ་བའི་སྒྱུ་རྩལ།
ཕུལ་བྱུང་སྒྱུ་རྩལ།

བཟོ་བཀོད་མཛེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་རིག་པ།

first aid

མྱུར་བཅོས།
ཐོག་མའི་བཅོས་ཀ།

རྒྱུན་གཏན་སྨན་བཅོས་རོགས་སྐྱོར་མ་ཐོབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཛ་དྲག་
གི་བཅོས་ཐབས་དང༌། ནད་པ་བལྟ་སྐྱོང་གི་བྱ་གཞག

fiscal policy

གཞུང་འབབ་སྲིད་ཇུས།

གཞུང་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་སྲ་བརྟན་ཡོང་
སླད་དངུལ་སྔ་གཡར་དང༌། དཔྱ་ཁྲལ་འདུ་འགོད། གཞུང་གྲོན་མཁོ་གཏོང་
སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དངུལ་རྩིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྲིད་བྱུས།
fixed deposit

དུས་བཀག་བཅོལ་འཇོགདུས་ཡུན་རྒྱས་བཅད་ལྟར་གཏན་འཁེལ་གྱི་སྐྱེད་ཁ་འཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
དངུལ་ཁང་སོགས་སུ་དངུལ་བཅོལ་འཇོག་བྱེད་སྟངས།
flood relief

ཆུ་རུད་སྐྱོབ་གསོ།

ཆུ་ལོག་གིས་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་བའི་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་
དཀའ་སྡུག་སེལ་ཆེད་དུ་གནང་བའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་དགོས་
མཁོའི་རོགས་སྐྱོར།
flow chart

རྒྱུན་རིམ་ཐིག་རིས།

བརྒྱུད་རིམ་གང་ཞིག་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁ་གསལ་འཁོད་
པའི་དཔེ་རིས།
forced leave

བཀས་བཀོད་གུང་སེང༌།

ལས་ཁུངས་དང༌། བཟོ་གྲྭ་སོགས་སུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཟློག་
ཐབས་སུ་ལས་བྱེད་གཙང་འབུད་མ་བྱས་པར་གནས་སྐབས་རིང་ཞུ་རུ་
བཅུག་པའི་དགོངས་སེང༌།
gazette

གཞུང་ཡིག་དུས་དེབ།

གཞུང་གི་མཛད་རིམ་ཁག་དང༌། སྒྲིག་གཞི་བསྐྱར་བཅོས། ལས་བྱེད་པའི་
གནས་རིམ་སྤོར་གཅོག གཞུང་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་བརྡ་ཐོ་སོགས་གཞུང་
འབྲེལ་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་དུས་མཚམས་སོ་སོར་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་
པའི་ཚགས་ཤོག
genealogy

མི་རྒྱུད་རིག་པ།

ཕ་མེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་དང༌། ཁྱིམ་གཞིས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིག་པ།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ཆེན་མོའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་
བསྐྱང་གཏན་འཁེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢
རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་སྔ་དྲོ་ཆོ་ཚོད་ ༩ ཐོག་རྒྱ་
གར་བྱང་ཕྱོགས་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ནང་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་
འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འགྲེལ་
པ་བཞི་སྦྲགས་ལྗགས་རྩོམ་མཛད་ནས་ལོ་ངོ་
༦༠༠ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་མཛད་སྒོའི་སྔོན་
འགྲོ་དང་། སྔགས་ཀྱི་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་
ཐོག་མ་འཚོགས་འཆར་ཡོད་པའི་སྔོན་འགྲོའི་
ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཚོགས་ཡོད། སྐབས་དེར་
རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་
འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་

ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་གཙོས་དགེ་འདུན་པ་ཞལ་གྲངས་ ༣༠༠
ལྷག་འདུ་འཛོམས་གནང་བའི་ཁྲོད་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་
ཚང་གི་མཁན་པོ་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་བྱ་དོར་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུང་དོན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩
ཉིན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔགས་ཀྱི་
བགྲོ་གླེང་ཆེན་མོའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ལ་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་
བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བགྲོ་གླེང་དབུ་
འབྱེད་མཛད་གཏན་འཁེལ་ཡོད། ཅེས་སོགས་
གསུངས། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་བཀའ་བློན་ཁྲི་
ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་གསུང་དོན། དགེ་འདུན་པ་ཚོས་རིང་མིན་
གྲྭ་ཚང་ནང་སྔགས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ཆེན་མོའི་ཐོགརྟགས་གསལ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། དེང་
རབས་བགྲོ་གླེང་གི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་
ཚུལ་སྤེལ་རེས་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་
གནང་བ་དང་སྦྲགས་གསུང་དོན། རྗེས་དྲན་ཟེར་
བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་
དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཚོའི་མཛད་པ་
འཕྲིན་ལས་ལ་རྗེས་དྲན་དང་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་
སྟོན་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས་སངས་རྒྱས་རང་
གིས་འདུལ་བ་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་
ཡོད། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སུའང་སྟོན་
པའི་མཛད་ཆེན་བཞི་བསྐྱངས་སའི་གནས་ཆེན་
ཁག་ལ་རྗེས་དྲན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པ་
དང་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་སྟོན་ཚོགས་པའི་ལམ་
སྲོལ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་རྗེས་དྲན་ཞུ་
དགོས་དོན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ནས་བསྡོམས་
བརྒྱབ་ན་གནད་འགག་ཆེ་བའི་དོན་ཚན་བཞི་
ཡོད། དང་པོ། དད་པའི་རྗེས་དྲན་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩའམ་བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་

འགྲོ་ནི་དད་པའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟབས། བླ་མ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐོབ་པའི་དད་པ་སྦྱོང་རྒྱུ་དེ་
ལམ་ཐམས་རྩད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
སྟབས། སངས་རྒྱས་དང་རྩ་བའི་བླ་མ། རྒྱུད་ཀྱི་
བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་གལ་ཆེ་བ་དག་རྗེས་
སུ་དྲན་པ་ནི་དད་པ་གཅིག་གི་དགོས་དམིགས་
ཡོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་
པ། དད་པའི་རྗེས་དྲན་མ་ཟད་བཀའ་དྲིན་རྗེས་
དྲན་ཞུ་དགོས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཚོ་
ཡང་ཡང་རྗེས་དྲན་ཞུ་སྐབས་སོ་སོའི་སེམས་
ནང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་གྱི་
རེད། ལྷག་པར་དུ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ནང་

ནས་རྩོམ་གྱི་མཛད་པ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་
མ་ཟད། ང་ཚོས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་སྔོན་
བྱོན་མཁས་པ་ཚོས་བརྩམས་པའི་གསུང་རབ་
དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་ཧ་ཅང་
བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རེད། སྔོན་མ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པར་ཆོས་སྟོན་
གནང་བ་དང་། འཆད་རྩོད་གཉིས་ལ་མཛད་པ་
འཕྲིན་ལས་མང་པོ་བསྐྱངས་ཏེ་རྩོམ་གྱི་ཐོག་ལ་
མཛད་པ་བསྐྱངས་མེད་ཚེ། གཅིག་བྱས་ན་ད་ལྟ་
ང་ཚོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བརྗེད་དེ་མཚན་ཙམ་ཡང་
མི་ཤེས་པ་ཆགས་ཡོད་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན། ང་
ཚོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་ཞུ་
དགོས། གསུམ་པ། རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྗེས་
དྲན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་དྲན་ཞུ་ཡུལ་དག་གི་
མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཤེས་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་
ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་འདོད་པ་བསྟན་
ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དང། བཞི་པ། རང་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བར་ཡང་ཡང་དྲན་ནས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཚེ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག་གི་ཡོད་སྟབས།
ང་ཚོས་དགོས་དམིགས་དེ་དག་གཞིར་བཟུང་
རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།
བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ནི་དཔལ་ནཱ་ལེནྜའི་ཆོས་
རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཞིག་
ཡིན་པ་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྒྲ་
བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ནས་བོད་སྐད་ལས་
མང་བ་ཞིག་གཞན་ན་མེད། བཀའ་འགྱུར་བསྟན་
འགྱུར་ནང་ཧ་ལམ་ཆོས་ཚན་ ༥༠༠༠ ཡས་
མས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་
རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་ནས་བཟུང་ད་བར་མཁས་
གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་མཇུག་
གཉིས་མཐུད་དུ་ཕེབས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་གནང་ཡོད་སྟབས། བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་འདི་དཔལ་ནཱ་ལེནྜའི་ཆོས་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་
པ་དེ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བཤད་ཐུབ་

པའི་གནས་སྟངས་འདི་བྱུང་བ་རེད། བོད་བརྒྱུད་
ནང་བསྟན་འདི་དཀའ་ངལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པར་སྟབས་བདེ་པོའི་ཐོག་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་
ཤས་གོང་བསླེབས་པ་ཞིག་མིན། བོད་བརྒྱུད་
ནང་བསྟན་དར་སྤེལ་ཐད་འགལ་རྐྱེན་མང་པོ་
ཞིག་འཕྲད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་གླང་
དར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྣུབས་རྗེས་ཕལ་ཆེར་
ལོ་ ༦༠ ནས་ ༨༠ བར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་
པར་བསྡད་པ་རེད། དེའི་རྗེས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་
སྐབས་དཔལ་ལྡན་ཇོ་བོ་རྗེ་མཆོག་དང་འབྲོམ་
སྟོན་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་
བུ་དམ་པ་མང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆ་
ཚང་བ་ཞིག་བསྐྱར་གསོ་གནང་སྟེ། སྦྱོང་སྤྱོད་
སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་བྱུང་
ཡོད་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་
སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དག་ཐེར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ང་ཚོས་བློ་གཟུ་བོའི་
ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། བཀའ་བརྒྱུད་དང་རྙིང་མ། ས་སྐྱ་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་དར་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་ཡི་དམ་
གྱི་ལྷའམ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
གི་རྒྱུད་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་
བཏང་ན་གཞུང་བྱེ་བྲག་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་
བཤད་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་
རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འདུས་པའི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་
ཆོས་ཚུལ་ཡོངས་རྫོགས་གང་ཟག་གཅིག་གི་
ཉམས་ལེན་ལ་གདན་ཐོག་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞེ་དྲག་དཀོན་པོ་རེད།
ཇོ་བོ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ཐོག་ནས་བསྟན་
པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གསལ་སྟོན་གནང་བ་བཞིན་
ཁྱབ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་བྱོན་གོང་
ཧ་ལམ་བོད་ནང་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། རྗེ་ཙོང་པ་ཆེན་པོས་མདོ་སྔགས་ཙམ་མ་
ཟད་སྨན་དང་སྐར་རྩིས་སོགས་རིག་གནས་སྤྱི་
ལ་ཐོས་བསམ་གནང་སྟེ་བསྟན་ཆོས་མང་པོ་
བརྩམས་གནང་ཡོད་སྟབས། ཁོང་ལ་གངས་
ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་ཞུ་
དགོས་དོན་ཡང་དེ་རང་རེད། ཅེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྔགས་ཀྱི་
བགྲོ་གླེང་འདི་དེང་དུས་ཀྱི་མཁས་པའི་བགྲོ་
གླེང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཆགས་རྒྱུའི་སྐོར་གསུངས་
དོན། ང་ཚོས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་
གཅིག་མིན་གཅིག་ལས་ཀ་དེ་དེང་རབས་དང་
མཐུན་མིན་ལྟ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། འོན་
ཀྱང་ང་ཚོས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་
དང་ཉམས་ཞིབ་སྐོར་གྱི་ལེགས་ཆ་ལེན་དགོས།
གདན་ས་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་གཙོས་
རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་རྒྱ་གར་ནང་ཆགས་ཏེ་
སློབ་སྦྱོང་ཚད་མཐོ་པོ་ག་ཚོད་ཅིག་ཐོན་ཡོད་
ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་ཁག་
ནས་ཐོན་པ་བཞིན་ཁྲིམས་ཐོག་གི་ལག་ཁྱེར་
གང་ཡང་མེད། དེ་ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོང་གནས་ཚད་
ཞན་པོ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མ་ཡིན་ཡང་། ང་
ཚོས་ཡུལ་ཁྲིམས་དང་མ་མཐུན་པ་བྱས་པར་
བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། གཙུག་ལག་
སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་དང་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ་
བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་

གསོའི་བར་བགྲོ་གླེང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས།
དེང་རབས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ལམ་
སྲོལ་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང། རགས་པ་
ཙམ་གྱིས་བསྡོམས་བརྒྱབ་ན། དབྱེ་བ་བདུན་
དུ་ཕྱེ་ན་འགྲིག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དང་
པོ། (Seminar) ཟེར་བ་ནི་རྩོམ་བྲིས་པ་དག་
ལ་བགྲོ་གླེང་དང་། གཉིས་པ། (synopsis) ཟེར་
གྱི་ཡོད་པ་དེར་མི་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་
བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ཐོག་རྩོད་གླེང་། ང་ཚོ་བོད་
པའི་བགྲོ་གླེང་ནང་ད་ལྟ་བར་དུ་ཚིག་དེ་གཉིས་
བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་མཐོང་མ་སོང་། གསུམ་པ།
(Coloquim) ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་བོད་སྐད་
ནང་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་མེད་ངས་ཤེས་མ་སོང།
ཕལ་ཆེར་གཅིག་བྱས་ན་བེད་སྤྱོད་བཏང་མེད་
པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། བཞི་པ། (panel discussion)
ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིམ་གྱིས་ཆེད་མཁས་
སྡེ་ཚན་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ལས་རིམ་སྒྲིག་པ་འདྲ་པོ་

རེད། ལྔ་པ། (Workshop) ཟེར་བ་དང་། བོད་
སྐད་ནང་ཟབ་སྦྱོང་ཕལ་ཆེར་འགྲིག་གི་མེད་འགྲོ་
བསམ་གྱི་འདུག དེ་ནས་དྲུག་པ་དེ་ (Debate)
ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་བོད་སྐད་ནང་ཕལ་ཆེར་རྩོད་
པ་ཟེར་བ་དེ་རེད། བདུན་པ། (dialogue) ཟེར་
བ་དང་། དེ་ལ་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་སྐད་ནང་གླེང་
མོལ་ཞེས་ལབ་ཀྱི་འདུག ཏག་ཏག་ཡིན་མིན་
མི་ཤེས་ཏེ་གང་ལྟར་གླེང་མོལ་ཟེར་བའི་ཚིག་
དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་སྟབས། ད་རེས་
(Seminar) བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་
རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན། དགེ་འདུན་པ་ཚོས་རྟགས་
གསལ་བཏང་བ་ལྟར་མིན་པར་བགྲོ་གླེང་ཐོག་
བསམ་ཚུལ་སྤེལ་རེས་བྱེད་དགོས་པ་རེད།
ཅེས་སོགས་གསུངས་རྗེས། བླ་མ་དབུ་མཛད་
ཐུབ་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེའི་གསུང་བཤད་གནང་ནས་ལྷན་ཚོགས་
གྲོལ།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 10 ཚེས་ 4ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 26 5

རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་གནང་རྒྱུའི་
ཞལ་བཞེས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༨ སྔ་
དྲོ་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་
དང་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་
སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཀེ་པ་ཐག་ Shri, K.K Pathak
མཆོག དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་
སྡེའི་བློན་ཆེན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་
ཞབས་ཀི་རེན་རི་ཇི་ཇུ་ Shri. Kiran Rijiju
མཆོག་བཅས་ལ་དྭགས་སོ་ནམ་གླིང་གཞིས་
ཆགས་སུ་ཕེབས་འདུག དེ་ཡང་སྐབས་དེར་
ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་དང་ལྷན་བཅར་
ཞུ་མཁན་ནང་སྲིད་དྲུང་འཕར་དཔལ་ལྡན་
དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་འདི་གའི་གསར་འགོད་
པར་གསུངས་དོན། དེ་ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་
༣།༣༠ ཐོག་སོ་ནམས་གླིང་མི་མང་ཚོགས་
ཁང་གསར་པའི་ནང་རྒྱ་ཤོག་ ༡༢ བརྒྱ་དཔོན།
ས་གནས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན། དེ་
བཞིན་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི། ས་
གནས་འགོ་འཛིན། བོད་ཁྱིམ་དབུ་འཛིན་བཅས་
ཚང་འཛོམས་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པར་ཕེབས་
བསུའི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་བཤམས་པ་དང་
སྦྲགས། ས་གནས་ནང་དཀའ་ངལ་ཇི་ཡོད་ཁག་
སྙན་སྒྲོན་ཞུས། སྐབས་དེར་སྤྱིར་གྲོང་སྡེ་སོ་
སོར་དཀའ་ངལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་གཅིག་ཡོད་
ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་ནི་
ཞིང་ཆུ་འདྲེན་གཏོང་བྱེད་སའི་ཡུར་བ་དེ་དག་བྱེ་
མ་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་ཨར་འདམ་ (Cement)
བཟོ་རྒྱུའི་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུ་སྐབས། རྒྱ་གར་ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༥ ནང་གཙང་སེལ་བཟོ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་
གནང་འདུག ས་གནས་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་
གཞན་ཞིག་ནི་དབྱར་ཀའི་དུས་སུ་ཨར་ལས་
བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དེ་དག་རྒྱ་ཐང་ནས་བྷི་ཧར་
གྱི་ཡུལ་མི་དང་བལ་པོ་མང་པོ་བསླེབས་ནས་
བོད་མིར་ཨར་ལས་ཐོབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་རག་
པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱོགས་
མཚུངས་དགུན་དུས་གནམ་གཤིས་ཧ་ཅང་གྲང་
ངར་ཆེ་བས་ལས་ཀ་ཉུང་དུ་འགྲོ་སྐབས་ལས་ཀ་
མ་རག་པའི་དཀའ་ངལ་སོགས་ཡོད་སྐོར་སྙན་
སེང་ཞུས་ཡོད།
དེ་རྗེས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་གར་
ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་སྐུ་ཞབས་ཀེ་

ཀེ་པ་ཐག་མཆོག་དང་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་
རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག སླེའི་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་སྐུ་
ཚབ་སྐུ་ཞབས་མེ་བྷུབ་ཨ་ལི་ལགས། ས་གནས་
འགོ་འཛིན། བོད་ཁྱིམ་དབུ་འཛིན། མཉམ་སྦྲེལ་
ཚོགས་གཙོ་དང་དྲུང་ཆེ། ལས་དྲུང་བཅས་ལ་
དྭགས་བྱང་ཐང་བོད་མི་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་གཟིགས་ཆེད་ཕྱོགས་ཕེབས་
གནང་ནས་ས་ཚིགས་དང་པོར་བྱང་ཐང་ས་
ཁག་བརྒྱད་ཀྱི་ཉོ་མ་གྲོང་སྡེར་འབྱོར། དེར་ས་
ཁག་བརྒྱད་ཀྱི་འགོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་མང་
ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྣེ་ལེན་ཕེབས་བསུ་གཟབ་
རྒྱས་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། ལྷན་ཚོགས་ཤིག་
ཚོགས་ནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཐང་ཁུལ་དུ་དཀའ་
ངལ་ཇི་ཡོད་དང་། དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་ཆེད་
རོགས་རམ་གྱི་ལས་གཞི་སྤེལ་ན་ཡུལ་མིས་
འཕྱར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཐུབ་མིན་སོགས་
སྐོར་གོ་བསྡུར་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་བོད་མི་དེ་དག་ལ་འཚོ་སྣོན་དང་། ཁང་པ་
གསར་རྒྱག ས་འོག་ནས་ཆུ་འཐེན་རྒྱུ། ཞིང་སྨོ་
བྱེད་ཊག་ཊར་ (tractor) མཐུན་རྐྱེན་འབྱོར་
རྒྱུ། ཞིང་ཆུ་འདྲེན་རྒྱུ། ཞིང་ལ་རྭ་བ་བསྐོར་རྒྱུས་
མཚོན་འཚོ་གནས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཇི་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་གང་ཐུབ་རོགས་རམ་གནང་རྒྱུའི་
ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་རྗེས་བཀག་གཞུང་
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ས་གནས་བོད་མི་འབྲོག་
པ་རྣམས་དང་ཐུག་ནས་བོད་མི་དེ་དག་གི་
དཀའ་ངལ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཙམ་མ་ཟད།
དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཚིག་ཐོ་བརྒྱབ་ནས་རོགས་
རམ་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡང་
གནང། དེ་རྗེས་རྒོད་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་
ཐོན་གནང་ནས་ཁྱུག་ཙམ་ས་གནས་ཡུལ་མི་
དང་འདྲི་རྩད་གནང་རྗེས་སུམ་མདོར་ཕེབས།
ཁུལ་དེར་འབྲོག་སའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་
འབྲོག་ས་ཆ་བགོ་བྱས་པའི་ཁོངས་ནས་བོད་མི་
འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཆའི་ཐོབ་སྐལ་དེ་ལ་ཡུལ་
སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་དང་། རི་དྭགས་སྲུང་སྐྱོབ་ལས་
ཁུངས་ངོས་ནས་རྭ་བ་བསྐོར་བར་བརྟེན་འབྲོག་
པའི་སྒོ་ཕྱུག་ལ་རྩ་ཟ་ཆུ་འཐུང་བྱ་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་
ཡོད་པ་དེ་དག་དང་། དེ་བཞིན་གསང་སྤྱོད་
དང། ཁང་པ་བཟོ་བཅོས། ས་འོག་ཆུ་འཐེན་
འཕྲུལ་ཆས་འཛུགས་རྒྱུ་སོགས་སྙན་སེང་

ཞུས། དེ་རྗེས་ས་སྨད་ལ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་
ནས་འབྲོག་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་
ཞིབ་གང་ལེགས་གནང་། དེ་ནས་སླེ་རུ་འཕེབས་
ནས་སླེའི་རྫོང་དཔོན་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་ལྷན་
ཚོགས་གནང་། སྐབས་དེར་དངུལ་ཁང་ཁག་
དྲུག་གི་འགན་འཛིན་དང་བསྐྱར་གསོ་རུང་བའི་
རང་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་མཁོ་སྒྲུབ་ཚན་པའི་འགན་
འཛིན། དེ་བཞིན་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་བློན་ཆེན་

སྐུ་ཞབས་མེ་བྷུབ་ཨ་ལི་མཆོག བཅས་ལྷན་
འཛོམས་ཐོག་ཟུང་དྲུང་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཀེ་པ་ཐག་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་
ངོས་ནས་སྲིད་བློན་མཆོག་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་རོགས་རམ་ལས་གཞི་ Pradhan
Mantri Jan-Dhan Yojana ཞེས་པ་འདི་
འཕྲལ་མར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་དགོས་
པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་བར་ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་
ཁུལ་གྱི་བོད་མི་འབྲོག་པ་འགའ་ཤས་ལ་མ་
གཏོགས་ཁྱབ་མེད་པར་བརྟེན། ཟླ་བ་གཅིག་
གི་ནང་ཚུད་ལ་འབྲོག་སྡེ་གྲོང་པ་ ༡༨ ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་གྲོང་པ་རེ་རེར་དངུལ་ཁང་གི་ལག་
དེབ་ནང་མ་དངུལ་མེད་ཀྱང་ (Zero Balance)
དངུལ་ཁང་ལག་དེབ་རེ་ངེས་པར་དུ་གསར་
བཟོ་དགོས་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་རོགས་རམ་ལས་
གཞི་འགོ་འཛུགས་སྐབས་མི་མང་ལ་ཐད་ཀར་
རོགས་དངུལ་གཏོང་དགོས་པའི་རིགས་རྣམས་
དངུལ་ཁང་ལག་དེབ་དེ་བརྒྱུད་ནས་གཏོང་རྒྱུ་
དང་། དེ་མིན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཛུགས་
སྐྲུན་སོགས་རོགས་རམ་གྱི་ལས་གཞིའི་རིགས་
ཆེད་དངུལ་གཏོང་དགོས་པ་རྣམས་རྫོང་དཔོན་
མཚན་ཐོག་ནས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་ཚོར་
མཚོན་ན་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བརྒྱུད་ནས་
གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གསུངས་འདུག སྤྱིར་ལས་

གཞི་འདི་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ ༢༠༡༤ དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་
ཀྱང་ཐེངས་འདིར་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་
གིས་དམིགས་བསལ་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པར་
བརྟེན་ལས་གཞི་གང་མགྱོགས་ལག་བསྟར་
གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་
སྐོར་ནང་སྲིད་དྲུང་འཕར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་

ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཟད། ཐེངས་འདིར་
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ནང་སྲིད་དྲུང་འཕར་སོགས་
ཀྱིས་ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་ཁུལ་དུ་ཕེབས་རྒྱུའི་
ལས་གཞི་དེ་དག ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་
རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་
ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་ཁུལ་དུ་གངས་རུད་ཀྱིས་
མི་རྒྱུ་ཟོག་གསུམ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་
བཏང་བ་དེ་དག་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་
ནས་གཟིགས་ཞིབ་གནང་རྗེས། བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་ནང་ནས་གནས་སྟངས་སྐྱོ་ཤོས་དེ་ལ་
དྭགས་བྱང་ཐང་ཁུལ་ཡིན་པ་གཟིགས་ནས་ཕྱིར་
རྡ་སར་ཕེབས་རྗེས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ང་དང་དྲུང་འཕར་འཆི་
མེད་ལགས་ང་གཉིས་ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་ཁུལ་
དུ་ཕྱིན་ནས་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་ཇི་
ཡོད་དང་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་
ལམ་ཇི་ཡོད་རྣམས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པའི་
བཀའ་མངགས་གནང་བ་ལྟར། ང་གཉིས་
འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༨ ནང་ཕྱིན་ནས་ཁུལ་དེར་མི་
འབོར་གྱི་གནས་སྟངས་དང་། སྔར་འབྲོག་པའི་
ཁྱིམ་ཚང་ག་ཚོད་ཡོད་པ་དང་དེང་སྐབས་ག་
ཚོད་ལྷག་ཡོད་མེད། འབྲོག་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཇེ་
ཉུང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་དང་དེའི་
རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་པ། བོད་ནང་གི་འབྲོག་པ་

དེ་དག་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྒྱུར་འོག་དཀའ་ངལ་
འཕྲད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་རང་དབང་
ལུང་པའི་ནང་ང་ཚོས་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཅིའི་
ཐོག་རོགས་རམ་ཐུབ་རྒྱུ་རེད་བསམས་ནས་
ང་ཚོ་ཕྱིར་རྡ་སར་འཁོར་མཚམས་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་འོག་འཆར་
གཞི་བཟོས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་མཆོག་དང་ནང་སྲིད་
བློན་ཆེན་གཞོན་པ་མཆོག ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་
མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ནས་དཀའ་
ངལ་དེ་དག་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུས་ཡོད། སྙན་
སེང་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་
ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༧ ཉིན་བྱང་ཐང་ཁུལ་གྱི་འབྲོག་
སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐོར་སྙན་ཐོ་ཞིག་འབུལ་
ཐུབ་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཚོས་གྲ་
སྒྲིག་བྱས་ནས་དེ་ཉིན་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་མཆོག་
དང་ངེད་གཉིས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་
ལས་བྱེད་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ནས་
སྙན་སེང་ཞུས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐོག་མར་ཚེས་
༦ ཉིན་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ཟུང་དྲུང་སྐུ་ཞབས་ཀེ་
ཀེ་པ་ཐག་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ནས་
སྙན་ཐོ་དེ་དག་སྤྱན་འབུལ་ཞུས་ནས་ཁོང་གི་
དགོངས་ཚུལ་གསར་འཇུག་དགོས་པ་དེ་དང་
ཁ་གནོན་ཞུས། དེ་རྗེས་ཕྱི་ཚེས་ ༧ ཕྱེད་ཡོལ་
ཆུ་ཚོད་ ༣ ཐོག་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེའི་
ངོས་ནས་རྒྱ་གར་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་རྒན་པ་གཉིས་དང་། རྒྱ་གར་སྡེ་སྲུང་ལས་
ཁུངས་ནས་ལས་བྱེད་གཉིས། དེ་བཞིན་ཐག་
རས་བཟོ་ཚོང་ཚན་པའི་ (textile) འཐུས་མི་
གཅིག དེ་བཞིན་ལས་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་མང་དག་
གཅིག་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་ང་ཚོས་སྙན་
ཐོ་སྒྲོགས་སྦྱང་ཞུས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ནང་
སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་བྱང་ཐང་ཁུལ་གྱི་
དཀའ་ངལ་དེ་དག་སྙན་སེང་ཞུས་གྲུབ་བསྟུན།
བྱང་ཐང་བོད་མི་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཁང་པ་དང་
གསང་སྤྱོད། གློག ལམ། དེང་རབས་འཕྲུལ་
ཆས་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དེ་དག་དགོས་ངེས་
ཅན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་སྐོར་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་དག་
རོགས་རམ་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད།
ཅེས་སོགས་གསུངས།

རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཀོང་རེ་སི་ཚོགས་པས་བཟོས་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་འདུག
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ཉིན་རེའི་གསར་
ཤོག [Daily Mail] ཞེས་པའི་ནང་
གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཇ་
མུ་ཀ་ཤི་མིར་མངའ་སྡེའི་འོས་བསྡུ་
སླེབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་
ནང་སྲིད་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་རཱཇ་ནཱཐ་
སིངྒ་ Rajnath Singh མཆོག་གིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༠
ཉིན་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་དྭགས་
ཀྱི་རྒྱལ་ས་སླེ་ཡི་སྤོ་ལོ་རྩེད་ཐང་དུ་
མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་

གནང་འདུག སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་
ས་མཚམས་ཁག་ནང་རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་གློ་
བུར་བཙན་འཛུལ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་པ་
དེར་ཟུར་བརྡ་འཕེན་ནས་གསུང་དོན། བཙན་
འཛུལ་བྱས་པ་དེས་མཐུན་འབྲེལ་ལ་གནོད་རྒྱུ་
རེད། ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། པེ་ཅིང་གཞུང་
གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཇ་མུ་དང་ཀ་ཤི་མིར་མངའ་
སྡེའི་ས་ཁོངས་ཡིན་པ་ཨཀ་ས་ཡི་ཅིན། Aksai
Chin ཞེས་པའི་ཐོག་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བཙན་
འཛུལ་བྱས་ཡོད། རྒྱ་ནག་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཚེས་
བཟོ་མཁན་དེ་ཀོང་རེ་སི་ཚོགས་པ་རེད། ཅེས་
གསུངས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་འགལ་

ཐོག་ནས་ཨཀ་ས་ཡི་ཅིན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་
བཞིན་པ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་ཁག་ནང་
ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་བཙན་འཛུལ་བྱེད་བཞིན་
པའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་དག་གིས་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
ལམ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་
རྒྱུ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལུང་འདྲེན་བྱས་པ་མ་
ཟད། གསར་ཤོག་དེའི་ནང་མུ་མཐུད་འཁོད་དོན།
ཐེངས་འདིར་ནང་སྲིད་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་རྒྱ་
ནག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཤུགས་ཆེ་
སྤེལ་བ་མ་ཟད། དེ་སྔ་ཁོང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་འཛུགས་སྐྲུན་ལས་གཞི་
རྩོམ་བཞིན་པ་དེར་ཡང་ཉེན་བརྡ་བཏང་ཡོད།

གཞན་ཡང་ནང་སྲིད་བློན་ཆེན་
མཆོག་གིས་ཊུ་ཝི་ཊར་ (twitter) ནང་ཟིན་
བྲིས་ཤིག་བཀོད་ཡོད་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་ནི་དུས་
ནམ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྱིམ་མཚེས་བྱེད་མྱོང་
མེད། འོན་ཀྱང་ཀོང་རེ་སི་གཞུང་འཛིན་ཚོགས་
པའི་སྲིད་བྱུས་ནོར་བ་ལ་རྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ང་
ཚོའི་ཁྱིམ་མཚེས་ཆགས་ཡོད། ད་ཆ་བོད་དེ་
ཉིད་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་བཞུགས་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གནས་ཐུབ་མེད། བོད་དང་
འབྲེལ་བ་མཚམས་འཇོགས་བྱེད་མཁན་དེ་ཀོང་
རེ་སི་ཚོགས་པ་རེད། ཅེས་འཁོད་འདུག

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 10 ཚེས་ 4ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6 26

TIBETAN FREEDOM

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ནེ་ཧ་རུའི་རྗེས་དྲན་མཛད་སྒོ་ཐེངས་ ༡༡ ཐོག་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༠
ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་གསར་པའི་
ཇ་ཝ་ཧར་ལལ་ནེ་ཧ་རུའི་ Eleventh Nehru
Memorial Lecture at Jawaharlal Nehru

University རྗེས་དྲན་མཛད་སྒོ་ཐེངས་ ༡༡
ཐོག་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ནས་མིའི་ཐབས་
ལམ་འོག་ཞི་བདེ་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་སྐྲུན་
རྒྱུ། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་
སྩལ་ཡོད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་
གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དུ་༸ཞབས་སོར་འཁོད་
སྐབས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་རིགས་བདག་སྐུ་
ཞབས་ཀེ་ཀས་ཏུ་རི་རང་གན་མཆོག་ Chan-
cellor, Prof. K. Kasturirangan དང་ཉེ་
བའི་རིགས་བདག་སྐུ་ཞབས་ཨེ་སི་ཀེ་སོ་པོ་
རི་མཆོག་ Vice-Chancellor, Prof. S. K.
Sopory རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་
རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་
ཞུས་རྗེས་སྡིངས་ཆའི་ཐོག་གདན་འདྲེན་ཞུས་
ནས་ཐོག་མར་སྣང་གསལ་ཞི་ཕྱེ་མཛད། དེ་རྗེས་
ཉེ་བའི་རིགས་བདག་མཆོག་གིས་༸གོང་ས་
མཆོག་ལ་འདི་ལོ་ནེ་ཧ་རུ་ཞིང་གཤེགས་དམ་
པ་ཁོང་འཁྲུངས་ནས་ལོ་ ༡༢༥ འཁོར་གྱི་ཡོད་
སྐོར་སོགས་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། རྗེས་
དྲན་མཛད་སྒོར་༸གོང་ས་མཆོག་ཆིབས་སྒྱུར་

བསྐྱངས་ཐུབ་པ་ནི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་གཟི་
བརྗིད་ཆགས་ཡོད་སྐོར་དང་ལོ་སྔོན་མར་རྗེ་དྲན་
མཛད་སྒོ་ཐེངས་ ༡༠ སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་
འཛིན་སྐུ་ཞབས་མུ་ཀར་ཇི་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་
གནང་བ་མ་ཟད། དེ་སྔོན་རྗེས་དྲན་ཐེངས་ ༩

སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་
ཨབ་དུལ་ཀ་ལམ་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་སྐོར་དང། གཞན་ཡང་
ཁོང་གིས་སྐབས་དེར་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་ཆེན་
དེ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུའི་དགོས་དོན་
ནི། སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་པཎྜི་ཏ་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་
གིས་འགྲོ་བ་མིའི་མཛའ་བརྩེའི་འདུ་ཤེས་དང།
བཟོད་སྲན། མིའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་རིག་གསར་
རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱུ། དེ་བཞིན་བདེན་དོན་
འཚོལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ལྟ་གྲུབ་གཅེས་འཛིན་
གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱུས་སྤྲོད་བྱས་ནས་མི་
རབས་ནས་མི་རབས་རྒྱུན་སྐྱོང་གནང་ཐབས་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང་རྗེས། རིགས་བདག་མཆོག་གིས་ངོ་སྤྲོད་
གསུང་བཤད་གནང་བསྟུན། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸མཆོག་ལ་བཀའ་སློབ་སྩོལ་གནང་ཡོང་བའི་
གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་ཚོགས་བཅར་བ་མི་གྲངས་ ༡༢༠༠
བརྒལ་བར་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན།
སྐུར་འོས་གཅེན་གཅུང་རྣམས་

ལ་ཐོག་མར་ངོས་ཀྱི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
འཛམ་གླིང་གི་མི་འབོར་ཐེར་འབུམ་བདུན་ཡོད་
པ་རྣམས་གཞི་རིམ་འགྲོ་བ་མིའི་གནས་སྟངས་
ཐོག་ནས་ལྟ་སྐབས་ང་ཚོ་ཚང་མ་གཅིག་འགྱུར་
ཡིན་པ་ངོས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་ནན་བརྗོད་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། འགྲོ་བ་མི་ཐེར་འབུམ་ ༧ ཡོད་པ་
ཚང་མ་ལུས་སེམས་དང་། སེམས་ཚོར་གང་
གི་ཆ་ནས་གཅིག་འགྱུར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལུས་
ཀྱི་དབྱིབས་དཔེར་ན། སྣ་ཁུག་ཆེ་ཆུང་དང་
སྐྲའི་ཚོན་མདངས་སོགས་ཕྲན་བུའི་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། ཁྱད་པར་དེ་དག་གལ་ཆེ་
ཤོས་མིན། དེ་དག་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། ང་
ཚོ་ཚང་མར་མིའི་ཀླད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་
ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆོས་དད། ཤ་
མདོག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་
མིན། ང་ཚོར་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་
མང་དག་གཅིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆོས་ལུགས་
སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཙིགས་ཆེར་
འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བཞིན་ཡོད། གཞི་
རྩའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྟེན་
པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཕན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་འཚོ་དགོས། དེར་
བརྟེན་ངོས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཁྱེད་རྣམས་ལ་གཅེན་
གཅུང་། ཞེས་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
ངོས་རང་དེ་རིང་འདིར་མགྲོན་འབོད་གནང་
བར་ཆེས་མཐོང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང།
ཞིང་གཤེགས་སྐུ་ཞབས་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་ནི་རྒྱ་
གར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་
ཨེ་ཤི་ཡའི་མངའ་ཁུལ་དུ་ཕུག་རྒྱང་རིང་པོའི་
འཆར་སྣང་འཛིན་མྱོང་ཡོད། སྤྱིར་རྒྱ་གར་འདི་
གནའ་རབས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་དབྱིན་ཇིའི་བཙན་འོག་ནས་
རང་བཙན་ཐོབ་ཡོད། སྐུ་ཞབས་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་
དང་མེས་པོ་དམ་པ་གཱན་དྷི་མཆོག་གིས་དབུ་
ཁྲིད་འོག་རང་བཙན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་
སྤེལ་ཡོད། སྤྱིར་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་གཉིས་དབར་
དགོངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་

གཉིས་ནས་མང་གཙོ་དང་ཆོས་ལུགས་རིས་
མེད། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་གྲུབ་སོགས་ལ་གཞི་
བཅོལ་བའི་རྒྱ་གར་ཡུལ་འདི་གསར་འཛུགས་
གནང་ཡོད། ངོས་སྒེར་ལ་མཚོན་ན་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཀྲའུ་
ཨན་ལན་གྱིས་གསོལ་ཚིགས་ཤིག་གཤོམ་
སྐབས་ནེ་ཧ་རུ་ཁོང་དང་ཐོག་མར་མཇལ་རྒྱུ་
བྱུང་། སྐབས་དེར་ཀྲའུ་ཨན་ལན་གྱིས་ངོས་
ལ་སྐུ་མགྲོན་གནད་ཡོད་རྣམས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་
ནས་སྐུ་ཞབས་ནེ་ཧ་རུའི་མཚམས་སུ་བསླེབས་
སྐབས་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་ཡུད་ཙམ་རིང་སྨྲ་བ་གང་
ཡང་མེད་པར་མིག་ཧུར་རེར་དགོངས་པ་བཞེས་
ཏེ་བཞུགས་སོང། ངོས་ནས་བསམས་པར་
སྐབས་དེར་ནེ་རུས་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་
སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྐུ་ཞབས་པ་ཊེལ་མཆོག་
གིས་ཁོང་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྒྱུར་
བྱ་རྒྱུའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་བ་སོགས་ཐུགས་དྲན་
གསོས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་བསམས་པ་དྲན་བྱུང།
འོན་ཀྱང་དེ་རྗེས་ཀྲའུ་ཨན་ལན་གྱིས་ངོས་ཀྱི་
འགྲམ་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཞུགས་
ཡོད་པ་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་སོང་།
དེ་རྗེས་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཐེངས་
གཉིས་པ་དེ་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་སངས་རྒྱས་མྱང་འདས་ཀྱི་
ལོ་ ༢༥༠༠ འཁོར་བའི་དྲན་གསོའི་དུས་ཆེན་
སྐབས་ཡིན། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱིས་ནེ་ཧ་རུ་
མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཐེངས་འགའ་ཤས་
བྱུང་སྐབས་ཁོང་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཞུ་
རྒྱུ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ འགོ་ལྟོད་ཙམ་ནང་
ངོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ངོས་རང་
བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་པར་རྒྱ་གར་དུ་བསྡད་
ན་བཟང་ཚུལ་གྱི་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་བྱུང་། འོན་
ཀྱང་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་
ཁོང་གིས་ངོས་རང་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ནས་སྔར་
བཞིན་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་
གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ནས་རང་ཁེ་ཅི་
ལོན་གྱི་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་བྱ་དགོས་པའི་

སློབ་སྟོན་གནང་བྱུང། ངོས་ནས་ཀྱང་བོད་དུ་
ཕྱིར་ལོག་བྱས་ནས་ཁོང་གི་སློབ་སྟོན་ལྟར་ལག་
བསྟར་ཡོང་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན།
ཕྱིར་རྒྱ་གར་ནས་གྲོ་མོར་འབྱོར་
སྐབས་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོར་དེ་སྔ་
ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་དེ་དག་ཐོག་བསམ་བློ་ཟབ་
ནན་གཏོང་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་
ནག་དང་བསྟུན་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཚད་བྱས་
མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༤ ནང་ངོས་རང་སླར་
ཡང་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་སུ་འབྱོར། འོན་ཀྱང་
ངོས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཆོག་མཆན་གྱི་བརྡ་
འཕྲིན་ཞིག་མ་འབྱོར་བར་རྒྱ་གར་ས་ཆའི་ནང་
འཛུལ་ཞུགས་ཐུབ་ཨེ་ཡོང་སྙམ་པའི་སོམ་ཉི་
ཞིག་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཟླ་མདུག་ཏུ་ངོས་
རང་མ་སུ་རིར་འབྱོར་འཕྲལ་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་
ངོས་རང་ཐུག་པར་ཕེབས་བྱུང་། སྐབས་དེར་
ངོས་ཀྱིས་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་ལ་སྔ་རྗེས་བྱུང་རིམ་
རྣམས་ཞིབ་ཕྲ་ཞུ་སྐབས་ཁོང་གིས་དོ་སྣང་ཧ་
ཅང་གནང་སོང་། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ་མ་
ཟད། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སོགས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་ཐོག་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་གིས་ཐུགས་
ཁུར་ཇི་འདྲ་བཞེས་ཡོད་སྐོར་མུ་མཐུད་བཀའ་
སློབ་སྩལ་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་ནེ་ཧ་རུ་
མཆོག་གིས་དབྱིན་སྐད་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ཡིག་
ཡིན་སྟབས། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་སྐད་ཡིག་
བརྒྱུད་ལམ་དབྱིན་ཇི་འཇོག་དགོས་པ་དང།
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ངོ་བོ་སྲུང་
སྐྱོབས་བྱེད་དགོས་ན་བོད་པའི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་ལ་
སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་བྱུང་
བར་བརྟེན་ནེ་ཧ་རུ་མཆོག་ནི་ངོས་ལ་རོགས་
རམ་ཧ་ཅང་གནང་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཞིག་
ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་ངོས་རང་འདིར་ནེ་ཧ་
རུའི་རྗེས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོར་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་བྱུང་བར་ཆེས་མཐོང་ཧ་ཅང་ཐོབ་པ་
ཞིག་བྱུང། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྩལ།།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་མཛད་གཙོ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤
ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༣།༢༥ ཐོག་སྤྱི་ནོར་༸གོང་

ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་
དོན་ལྟར། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་སྡེའི་
བློན་ཆེན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཀི་
རེན་རི་ཇི་ཇུ་ Shri. Kiran Rijiju མཆོག་
དང་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་
སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཀེ་པ་ཐག་ Shri. K.K Pathak

མཆོག་བཅས་ལ་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་ཏཱཇ་མན་སིངྒ་
གསོལ་མགྲོན་ཁང་ Taj Mansingh Hotel

དུ་མཇལ་ཁ་སྩལ་འདུག སྐབས་དེར་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་ནང་སྲིད་
དྲུང་འཕར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱང་
བཅར་འདུག དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༢༠ ཉིན་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ ༢༠༡༤ Tibetan Rehabili-

tation Policy 2014 ཞེས་པ་གཏན་འབེབ་
བྱུང་རྗེས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འབྲེལ་ཡོད་མི་
སྣ་ཚོས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་མཇལ་ཁ་ཞུ་བ་ཐོག་མ་ཆགས་ཡོད།
དེར་བརྟེན་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་
རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཙོས་
བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་གནང་ཆེད་ཕྱག་
ལས་གནང་མཁན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་
ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་མཛད་
འདུག དེ་ཡང་ཐེངས་འདིར་རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་
སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཞེས་པ་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་སྐབས་
འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་སོ་སོས་བོད་མི་
སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོར་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་
གནང་སྟངས་ཐོག་ལ་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་
ཤིག་ལག་བསྟར་གནང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་གར་

གཞུང་གིས་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། དེར་
བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འབྲེལ་ཡོད་མངའ་
སྡེ་རྣམས་དང་ལྷན་བཀའ་བསྡུར་རིམ་པ་གནང་
མཐར་སྲིད་བྱུས་འདི་འདྲ་ཞིག་གཏན་འབེབས་
གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། སྲིད་བྱུས་འདི་བརྒྱུད་
ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་ཐབས་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་གནང་
བཞིན་འདུག གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་
ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་སྐུ་ཞབས་ཀེ་
ཀེ་པ་ཐག་མཆོག་གིས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
བྱེད་བཅས་དང་ལྷན་ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་གི་ས་
གནས་བརྒྱད་ནང་གཟིགས་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་
ནས་བོད་མི་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་
སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཁོང་ཚོར་འཕྲད་བཞིན་པའི་
དཀའ་ངལ་ཇི་ཡོད་དང་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་
ཐབས་ཆེད་ཐབས་ལམ་ཇི་དགེ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་
༸གོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པར་མགོན་

པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་
ཆེན་པོས་གསན་བཞེས་མཛད་དེ་ལས་གཞི་དེ་
དག་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད་འདུག